

వాల్మీకి రామాయణం-

అరణ్యకాండ

20. వింశః సర్గః - చతుర్దశరక్షోవధఃt

|| చతుర్దశరక్షోవధః ||

తతః శూర్పణఖా ఘోరా రాఘవాశ్రమమాగతా |
 రక్షసామాచచక్షే తా భ్రాతరౌ సహ సీతయా || 1 ||

తే రామం పర్ణశాలాయాముపవిష్టం మహాబలమ్ |
 దద్యుః సీతయా సార్థం వైదేహ్య లక్ష్మణేన చ || 2 ||

తాన్ దృష్ట్వా రాఘవః శ్రీమానాగతాం తాం చ రాక్షసీమ్ |
 అబ్రవీద్భ్రాతరం రామో లక్ష్మణం దీప్తతేజసమ్ || 3 ||

ముహూర్తం భవ సౌమిత్రే సీతాయాః ప్రత్యనంతరః |
 ఇమానస్యా వధిష్యామి పదవీమాగతానిహ || 4 ||

వాక్యమేతత్తతః శ్రుత్వా రామస్య విదితాత్మనః |
 తథేతి లక్ష్మణో వాక్యం రామస్య ప్రత్యపూజయత్ || 5 ||

రాఘవోఽపి మహచ్ఛాపం చామీకరవిభూషితమ్ |
 చకార సజ్యం ధర్మాత్మా తాని రక్షాంసి చాబ్రవీత్ || 6 ||

పుత్రౌ దశరథస్యావాం భ్రాతరౌ రామలక్ష్మణౌ |
 ప్రవిష్టౌ సీతయా సార్థం దుశ్శరం దండకావనమ్ || 7 ||

ఫలమూలాశనౌ దాంతౌ తాపసౌ ధర్మచారిణౌ |
 వసంతౌ దండకారణ్యే కిమర్థముపహింసథ || 8 ||

యుష్మాన్నాపాత్మకాన్ హంతుం విప్రకారాన్ మహాహవే |
 ఋషీణాం తు నియోగేన ప్రాప్తౌఽహం సశరాయుధః || 9 ||

తిష్ఠతైవాత్త సంతుష్టౌ నోపావర్తితుమర్హథ |
 యది ప్రాణైరిహార్థో వా నివర్తధ్వం నిశాచరాః || 10 ||

తస్య తద్వచనం శ్రుత్వా రాక్షసాస్తే చతుర్దశ |
 ఊచుర్వాచం సుసంక్రుద్ధా బ్రహ్మఘ్నాః శూలపాణయః || 11 ||

సంరక్తనయనా ఘోరా రామం సంరక్తలోచనమ్ |
 పరుషం మధురాభాషం హృష్టౌ దృష్టపరాక్రమమ్ || 12 ||

క్రోధముత్పాద్య నో భర్తుః ఖరస్య సుమహాత్మనః |
 త్వమేవ హాస్యసే ప్రాణానద్యాస్యాభిర్హతో యుధి || 13 ||

వాల్మీకి రామాయణం-

అరణ్యకాండ

20. వింశః సర్గః - చతుర్దశరక్షోవధఃt

కా హి తే శక్తిరేకస్య బహూనాం రణమూర్ధని |
 అస్మాకమగ్రతః స్థాతుం కిం పునర్యోధుమాహవే || 14 ||

ఏహి బాహుప్రయుక్తైర్షుః పరిఘైః శూలపట్టిశైః |
 ప్రాణాంస్త్యక్ష్మసి వీర్యం చ ధనుశ్చ కరపీడితమ్ || 15 ||

ఇత్యేవముక్త్వా సంక్రుద్ధా రాక్షసాస్తే చతుర్దశ |
 ఉద్యతాయుధనిస్త్రింశా రామమేవాభిదుద్రువుః || 16 ||

చిక్లిపుస్తాని శూలాని రాఘవం ప్రతి దుర్జయమ్ |
 తాని శూలాని కాకుత్స్థః సమస్తాని చతుర్దశ || 17 ||

తావద్భిరేవ చిచ్ఛేద శరైః కాంచనభూషణైః |
 తతః పశ్చాన్నహతేజా నారాచాన్ సూర్యసన్నిభాన్ || 18 ||

జగ్రాహ పరమక్రుద్ధశ్చతుర్దశ శిలాశితాన్ |
 గృహీత్వా ధనురాయమ్య లక్ష్మానుద్దిశ్య రాక్షసాన్ || 19 ||

ముమోచ రాఘవో బాణాన్ వజ్రానివ శతక్రతుః |
 రుక్మపుంఖాశ్చ విశిఖా దీప్తా హేమవిభూషితాః || 20 ||

తే భిత్త్వా రక్షసాం వేగాద్యక్షాంసి రుధిరాప్లుతాః |
 వినిష్ఠేతుస్తదా భూమౌ న్యమజ్జంతాశనిస్వనాః || 21 ||

తే భిన్నహృదయా భూమౌ భిన్నమూలా ఇవ ద్రుమాః |
 నిపేతుః శోణితార్ద్రాంగా వికృతా విగతాసవః || 22 ||

తాన్ దృష్ట్వా పతితాన్ భూమౌ రాక్షసీ క్రోధమూర్ఛితా |
 పరిత్రస్తా పునస్తత్ర వ్యసృజద్భైరవస్వనాన్ || 23 ||

సా నదంతీ మహానాదం జవాచ్ఛూర్పణఖా పునః |
 ఉపగమ్య ఖరం సా తు కించిత్సంశుష్కశోణితా || 24 ||

పపాత పునరేవార్తా సనిర్యాసేవ సల్లకీ |
 భ్రాతుః సమీపే శోకార్తా ససర్జ నినదం మహుః |
 సస్వరం ముమోచే బాష్పం విషణ్ణవదనా తదా || 25 ||

నిపాతితాన్ దృష్య రణే తు రాక్షసా న్మధావితా శూర్పణఖా పునస్తతః |
 వధం చ తేషాం నిఖిలేన రక్షసాం శశంస సర్వం భగినీ ఖరస్య సా || 26 || 644

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే వింశః సర్గః || 20 ||